

Параметри	Характеристики
Стиль керівництва	— Демократичний, партнерський, заохочуючий тих, хто навчається
Мотивація навчання	— Опора переважно на внутрішні мотиви тих, хто навчається — Позитивне стимулювання до навчання — Забезпечення реалізації мотиваційного циклу у навчанні
Організація начально-пізнавальної діяльності	— Застосування інтерактивних форм організації навчання, зокрема тренінгів, навчальних ігор — Пріоритет творчих, продуктивних завдань — Організація умов для виконання індивідуальних та групових навчальних проєктів — Застосування методів активного навчання
Форми контролю і оцінювання	— Важливість рефлексивного контролю, який спрямований на структуру діяльності того, хто навчається, ґрунтується на його увазі до власних способів діяльності. — Систематичність контролю, застосування рейтингової системи оцінювання. — Розробка системи оцінювання проєктів — Залучення тих, хто навчається, до контролю і оцінювання

Отже, наша позиція полягає в тому, що у підготовці до проєктування навчальних технологій саме суб'єктно-продуктивний підхід здатний забезпечити втілення унікального досвіду саморозвитку викладача у продуктах діяльності, створити умови для його самоактуалізації та рефлексії.

Савенкова Л. О., д-р пед. наук, професор
кафедри педагогіки та психології

ВПЛИВ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ НА ЯКІСТЬ РОБОТИ ВИКЛАДАЧА В АУДИТОРІЇ

Результати багаторічних досліджень упевнюють, що майстерність роботи викладача в аудиторії обумовлюється рівнем сформованості його педагогічної майстерності. У зв'язку з цим необхідно розкрити структуру цієї майстерності, яка, як відомо,

обґрунтована у наукових дослідженнях викладачів Полтавського педагогічного університету. Вказана структура включає наступні компоненти:

— гуманістична спрямованість особистості (ідеали, ціннісні орієнтації, спрямованість на особистість іншої людини, утвердження словом і працею найвищих духовних цінностей, моральних норм поведінки і стосунків);

— професійна компетентність (знання предмета, методики його викладання, педагогіки і психології);

— здібності до педагогічної діяльності (комунікативність — професійна здатність педагога, що характеризується потребою у спілкуванні, готовністю легко вступати в контакт, викликати позитивні емоції у співрозмовника і мати задоволення від спілкування; перцептивні здібності — професійна проникливість, пильність, педагогічна інтуїція, здатність сприймати й розуміти іншу людину; динамізм особистості — здатність активно впливати на іншу особистість; емоційна стабільність — здатність володіти собою, зберігати самоконтроль, здійснювати саморегуляцію за будь-якої ситуації, незалежно від сили зовнішніх чинників, що провокують емоційний зрив; оптимістичне прогнозування — передбачення розвитку особистості з орієнтацією на позитивне в ній і перетворення всієї структури особистості через вплив на позитивні якості; креативність — здатність до творчості, спроможність генерувати незвичні ідеї, відходити від традиційних схем, швидко розв'язувати проблемні ситуації);

— педагогічна техніка (вміння використовувати психофізичний апарат як інструмент виховного впливу, це прийоми володіння собою (своїм організмом, настроєм, мовленням, увагою і уявою; прийоми впливу на інших).

Викладене дає підстави стверджувати, що тільки викладач, який володіє педагогічною майстерністю (базовий, досконалий, творчий рівні), здатний провести на високому рівні сучасну лекцію (мотиваційну, підготовчу, інтегруючу, проблемну, лекцію-провокацію, лекцію-візуалізацію, бінарну, прес-конференцію, лекцію-есе, лекцію-шоу, з застосуванням дидактичних методів). Така лекція обов'язково передбачає реалізацію певних етапів діяльності викладача, а саме:

1. Чітко сформулювати мету лекційного заняття, познайомити студентів з питаннями, які будуть висвітлені на лекції, та запропонувати перелік літератури. Після кожного питання зробити узагальнення поясненого матеріалу.

2. Грамотно ставити питання до студентів, дотримуючись необхідних вимог.

3. Створювати та реалізовувати у процесі проведення лекцій елементи педагогічної імпровізації.

4. Управляти власною поведінкою, враховуючи свій темперамент, характер, актуальний стан і презентувати особистісні й професійні переваги.

5. Управляти аудиторією, враховуючи курс навчання, фах, соціально-психологічний клімат, який панує в аудиторії, здійснювати зворотний зв'язок у навчанні.

6. Реалізовувати заключний етап діяльності у процесі лекційної роботи (самоаналіз і вирізнення шляхів удосконалення змісту лекційного матеріалу та системи спілкування викладача з конкретною аудиторією).

Савицька Г. С., аспірант
кафедри педагогіки і психології

ПРОФЕСІЙНА САМООРГАНІЗАЦІЯ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Актуальною потребою для нашої держави сьогодні є професійна підготовка фахівців, здатних ефективно розвивати сучасну економіку, виробництво, освіту і культуру. Особливо нагальним є це питання у сфері підготовки менеджерів і економістів, зважаючи на популярність і значущість цих професій. Сучасний фахівець-економіст має свідомо відноситися до свого життя та професійної діяльності, уміти її планувати, будувати чітку стратегію свого професійного зростання. Від того, наскільки добре він зможе це робити, залежить успішність його кар'єри, професійного становлення, якості та ефективності роботи. Для того, щоб опанувати навичками самоаналізу, планування і проектування своєї діяльності, побудови життєвих стратегій і професійної траєкторії, студенти вже в роки навчання в економічному закладі освіти мають опанувати технологіями розвитку і саморозвитку навичок самоорганізації. Отже, у навчально-виховному процесі необхідно реалізувати особистісно-розвиваючі підходи, орієнтувати їх на прояви всіляких само процесів, серед яких особливе місце має належати процесу самоорганізації особистості, розробити ефективні моделі, спеціальні (елективні) курси, які мають сприяти розвитку навичок самоорганізації.